

Verbinding

**Exodus
Gemeente**

Kerkdiensten

Zondag 27 aug 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: De Herberg in Oosterbeek 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 3 sept 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: Werelddiaconaat Israël 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 10 sept 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: Project voor Colombia 2 ^e coll.: voor de kerk	Startzondag
Zondag 17 sept 10 uur	ds. Ank Verhoeven uit Pijnacker 1 ^e coll.: Werelddiaconaat Myanmar 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 24 sept 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: Zending Syrië (vredesweek) 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 1 okt 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: PKN kerk en Israël 2 ^e coll.: voor de kerk	Schrift en Tafel Gezinsdienst én Jeugddienst
Zondag 8 okt 10 uur	ds. Myrthe Leijdens uit Burgh Haamstede 1 ^e coll.: PKN Missionair werk 2 ^e coll.: voor de kerk	
Zondag 15 okt 10 uur	ds. Jan de Visser 1 ^e coll.: Calando 2 ^e coll.: voor de kerk	m.m.v. de cantorij

Alle kerkdiensten zijn live te volgen en terug te kijken via internet:
www.exoduskerk.nl

Thuis

Hoe was je vakantie?

Dat hoor je deze weken vaak! Als je met vakantie geweest bent, heb je veel te vertellen. Er wordt wel gezegd dat het mooiste moment van de vakantie het thuiskomen is. Want is het ook niet fijn, om na een tijdje in een heel andere omgeving geweest te zijn, weer in je eigen huis te komen en in je eigen bed te slapen! Je waardeert dan weer eens allerlei zaken waar je anders niet eens over nadenkt. Waarderen we niet pas iets als we het gemist hebben?

Wil je mensen leren kennen, kijk dan vooral naar het huis waarin ze wonen. De woning onthult veel over de bewoner. De wijze waarop er in een land gebouwd wordt, verraaft de levensstijl van de bevolking van een land.

Leven is grotendeels wonen.

In de bijbel wordt het woord huis vaak gebruikt in de betekenis van familie, gezin of geslacht. Het huis van David is een bekend voorbeeld. Er lopen krachtige lijnen tussen huis en geborgenheid, huis en veiligheid. Menig bijbel verhaal draagt de pijn en het verlangen van mensen onderweg. De bijbel lijkt wel een aaneenschakeling van verhalen van vluchtelingen, vreemdelingen en ontheemden. Te midden van de dynamiek van het verstoken zijn van veiligheid en het verlangen naar geborgenheid manifesteert God zich. Het is niet voor niets dat er in die verhalen zoveel belang wordt gehecht aan gastvrijheid. Voor mensen met heimwee zijn gastvrije mensen een geschenk van God.

Voor miljoenen mensen is het een gegeven dat ze geen huis (meer) hebben. Ze zijn dakloos geraakt, of hebben alles achter zich moeten laten vanwege een natuurramp of oorlog. Mensen van ons eiland die zich de watersnood nog kunnen herinneren weten maar al te goed hoe dat was, uit eigen ervaring of vanuit hun omgeving.

Uit verhalen van de mensen die ik les heb mogen geven, weet ik dat het mogelijk is om je, soms na jaren, thuis te gaan voelen in een ander land. In het Engels is er een spreuk: *"Home is where the heart is"* Dit gaat dan niet over een huis van steen of een dak van dakpannen boven je hoofd, maar je thuis is waar je geliefd bent. Dan kun je je overal thuis voelen, omdat God je liefheeft, en de mensen die je naaste zijn van je houden. Je bent dan thuis; waar dan ook.

Heleen van der Meijden

Aandacht voor...

In deze nazomerperiode zijn er nogal wat huwelijksjubilea te vieren. Ik zet ze even op een rijtje:

Vijf en twintig jaar getrouwd

De familie T.W. van Noord viert op 4 september hun 25-jarige huwelijksfeest. Hun adres: Oudlandsedijk 2 b, 3255 LN in Oude-Tonge.

De heer M. van Ledden - en mevrouw M.J. van Ledden – Klok zijn op precies dezelfde dag getrouwd als de familie van Noord hierboven.

Zij vieren dus ook op 4 september een zilveren huwelijksjubileum. Zij wonen, met hun kinderen, aan het Marktveld 3, 3245 AM in Sommelsdijk.

Vijf en veertig jaar getrouwd

De heer M.J. Ista en mevrouw N.K. Ista – Verloop, vieren op 15 september dat ze 45 jaar geleden in het huwelijksbootje gestapt zijn.

Zij wonen aan de Halsjuk 59, 3245 DA in Sommelsdijk.

Vijf en vijftig jaar getrouwd

De heer C.A. van Reede en mevr. P.W. van Reede – van Egdome, aan het Gedempt Kanaal 43 3, 3241 DB in Middelharnis, vieren op de verjaardag van Sint Franciscus, 4 oktober, hun 55-jarig huwelijksjubileum.

Zestig jaar getrouwd

Dat geldt op 12 september voor de heer C. van den Ouden en mevrouw M.A. van den Ouden – Krijger.

Zij wonen aan de Antoon Coolenstraat 54, 3245 MC in Sommelsdijk.

De heer P. Bijl en mevrouw J. Bijl – van Everdingen, zijn op 18 september 60 jaar getrouwd. Zij wonen aan de Halsjuk 45, 3245 DA in Sommelsdijk.

Twee en zestig jaar getrouwd

De heer E.A. Bouwer en mevrouw J. Bouwer – Benjamins, vieren op 3 oktober hun 62ste trouwdag.

Zij wonen aan de Rembrandtlaan 17, 3241 AG in Middelharnis.

Van harte gefeliciteerd

Ook zijn er nogal wat kroonjaren te vieren qua verjaardagen

Op 19 augustus viert de heer E.A. Bouwer, aan de Rembrandtlaan 17, 3241 AG in Middelharnis, zijn 92ste verjaardag. Hierboven staat hij ook al vermeld als huwelijksjubilaris. Dubbele felicitaties voor hem!

Op 30 augustus, hoopt mevrouw J. Verloop – Kaptein, aan de Sperwer 323, 3245 VP in Sommelsdijk, de leeftijd van 96 jaar te bereiken. Toch fijn dat u zo dicht bij uw jubilerende dochter en schoonzoon Nel en Martin Ista bent komen wonen.

Op 14 september wordt mevrouw P.C. van der Velde-Kroon, aan de Juliana van Stolberglaan 31, 3241 GL in Middelharnis, 87 jaar.

De tweede 96-jarige in dit lijstje is mevrouw E. van de Tonnekreek-Osseweijer, aan 't Getij 50, 3255 TG in Oude-Tonge. Zij is op 21 september jarig.

Mevrouw K.P. Slis-Orgers, aan de Staakweg 143, 3247 BV in Dirksland, hoopt op 25 september haar 91ste verjaardag te vieren.

En de hekkensluiteer voor deze keer is Mevrouw J. Overweel-Soeteman, aan 't Getij 16, 3255 TG in Oude-Tonge. Zij hoopt op 30 september 95 jaar te worden.

Alle jubilarissen en 'kroonjarigen' wensen we van harte een mooie dag toe, een toekomst vol van hoop, zegen op alle wegen.

En veel bloemen en kaartjes natuurlijk!

Ds. Jan de Visser

Agenda

Datum	Activiteit	Locatie	Aanvang
28 aug	Seniorenmiddag	Ontmoetingsruimte	14.30 – 16.30 uur
2 sept	Inleveren spullen voor de ontmoetingsdagen	Ontmoetingsruimte	09.00 - 11.00 uur
7 sept	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur
18 sept	Medewerkersbijeenkomst Ontmoetingsdagen	Ontmoetingsruimte	19.30 uur
21 sept	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur
25 sept	Seniorenmiddag	Ontmoetingsruimte	14.30 - 16.30 uur
5 okt	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur

Dankjewel

Beste mensen,

Hierbij willen wij u heel hartelijk bedanken voor alle bloemen, kaarten en aandacht die wij mochten ontvangen n.a.v. ons 63-jarig huwelijk en de 91e verjaardag van Nico afgelopen juni.

Vriendelijke groet, Wil en Nico Blok

Lieve mensen,

Ik wil iedereen bedanken die mij bloemen, kaarten of appjes heeft gestuurd na mijn knieoperatie. De knie gaat langzaam iets vooruit.

Graag wil ik een **oproep** doen aan vrijwilligers, om mijn baantje van de distributie van de verbinding van mij over te nemen. Dat is ongeveer 1 keer in de 6 weken 3 uurtjes werk.

Mijn mobiele nummer is 06 22747948.

Groeten Piet Dees

De ene toga is de andere niet

Deze foto is gemaakt in de Ontmoetingsruimte van onze Exoduskerk ter gelegenheid van de Dienst van de Eenheid op 22 januari van dit jaar. De gefotografeerde mensen hadden allemaal een taak in de dienst. Drie ervan staan in burger, en drie in ambtskledij.

Binnen de liturgie van onze Exodusgemeente, en ook van een aantal andere kerken die lid zijn van de Oecumenische Werkgroep Goeree – Overflakkee, bestaat er ruimte voor een verschillend gebruik van (ambts-)kledij; gelukkig wel. Waar komen die verschillen vandaan, en welke betekenis heeft het als een medewerker aan een dienst een ambtsgewaad draagt?

Stukje voorgeschiedenis

Het heeft natuurlijk allemaal met de Reformatie te maken. In de kerken die niet meer tot de Rooms-Katholieke Kerk hoorden, werden aan het begin van de 16^e eeuw de misgewaden afgeschaft: te Rooms. Dus de soms rijk versierde en uit diverse lagen bestaande kleding was uit den boze.

De meeste voorgangers droegen een eenvoudig pak, meestal zwart. Die kleur was ook gebruikelijk bij de nette kleding van de boeren en burgers. Kijk maar naar de klederdracht in de meeste streken: voor de man is er een zwart pak, in welke vorm dan ook.

Sommige predikanten en hoogleraren droegen wel een outfit die overeenkwam met de gewoontes op de universiteiten: het kleed der geleerden.

En ook hier geldt, dat dat nog steeds het geval is. Kijk maar naar foto's die gemaakt worden bij de opening van het academisch jaar aan de universiteiten: alle gewaden zijn zwart.

Dus uit de geschiedenis blijkt, dat een zwart gewaad gebruikelijk was in de kerk en op de universiteit.

Rechterlijke macht

Ook in de wereld van de rechterlijke macht kom je zwarte gewaden tegen. De achtergrond daarvan is volstrekt duidelijk: dat heeft Napoleon voorgeschreven. Hij wilde een volkomen uiterlijke gelijkheid tussen de personen in de rechtszaal. Je mocht aan het uiterlijk van een advocaat of een rechter niet zien hoe rijk hij was. Dure kostuums: prima, maar ónder de toga. Grote strikken, opzichtige stropdassen: prima, maar ónder de toga. Een eenvoudige bef vervangt vervolgens alle modieuze strikken en dassen. Het enige waaraan het verschil in kleding te zien is, zijn de voeten en de enkels: die worden niet bedekt door de toga.

Wat is dan het verschil tussen een toga voor een advocaat en een zwarte toga voor een voorganger? Die vraag wordt mij nogal eens gesteld. Het antwoord is eenvoudig: een advocatentoga is uit één soort stof gemaakt; de domineestoga kent aan de manchetten, het voorpand en het schouderpand een soort fluwelen stof. Daarnaast zijn de befjes van een domineestoga over het algemeen iets simpeler, meestal niet geplooid. Voor de rest zijn ze hetzelfde.

Kleervrijheid versus leervrijheid

In 1834 hebben zich tal van kerken afgescheiden van de toenmalige Hervormde Kerk. Twintig jaar later heeft een aantal van die kerkgemeenschappen besloten de onderlinge verschillen achter zich te laten, en in dat jaar werd op een synodevergadering van maar liefst dertien dagen onder andere besloten een Theologische School op te richten. Die staat bekend als de Theologische Universiteit Kampen of Kampen I, (die helaas in 2012 is opgeheven).

In datzelfde jaar, 1854 dus, vergaderde ook de Hervormde Synode. Daar werd het gebruik van een toga (zwart, met witte bef en baret) aanbevolen. En daarmee werd het verschil tussen de Hervormde en de afgescheiden Gereformeerde kerken zichtbaar gemaakt. In

de Gereformeerde, afgescheiden gemeente mocht de voorganger dragen wat hij wilde, als hij zich maar aan de leer van de kerk hield. Hervormde predikanten, van vrijzinnig tot superorthodox, mochten op de kansel verkondigen wat zij wilden, als ze maar een toga droegen! En zo ontstond het verschil tussen *kleervrijheid* en *leervrijheid*!

Waar je je maar druk om kunt maken!

Jaren 60

Sinds de jaren 60 van de vorige eeuw kun je in veel protestantse kerken zien, dat de oude liturgische en kerkelijke gewaden uit de katholieke kerk op een brede herwaardering konden rekenen. Los van de gemeenten met een duidelijk orthodox karakter, zijn er maar weinig kerken waarin geen antependium over de avondmaalstafel of op de kansel te zien is, uiteraard in de kleuren die bij het seizoen van het kerkelijk jaar horen. Mij zijn geen gemeente bekend, waarin er voorschriften bestaan over het gewaad voor een voorganger. Bij ons ook niet. Of de voorganger nu een pak, een casual outfit, een zwarte of lichte toga draagt, al dan niet met stola – het kan allemaal.

Wildgroei

Er is wel sprake van een lichte wildgroei. In de Rooms-Katholieke kerk gelden heel duidelijke voorschriften over welk gewaad er bij welke gelegenheid gedragen behoort te worden. Bij het opdragen van de Mis draagt de priester een amict (halsdoek), een albe (het witte onderkleed), een cingel (een koord of riem), een stola en een kazuifel (een mouwloos opperkleed); dit alles vanzelfsprekend in de juiste kleuren (zie foto).

In de protestantse kerken geldt dit soort voorschriften niet. En daarom kan het voorkomen, dat de ene voorganger een uiterst sobere gebedsmantel draagt, zonder enige versiering. Anderen dragen een soort albe met een aparte halsdoek, vaak met een stola in de kleur van het seizoen. Dan zijn er

voorgangers met alleen een zwarte toga met een witte bef, maar er zijn er ook, die een zwarte toga dragen met een V-hals, waaronder een stropdas is de betreffende kleur.

Voorgangers die een stola dragen, vertonen daarin een zeer grote verscheidenheid. Op die stola kunnen allerlei symbolen staan. Dat kan de keuze zijn van de kerkelijke gemeente, waar die stola overeenstemt met de andere liturgische kleden, maar het kan ook de keuze van de voorganger zelf zijn.

Die enorme variëteit aan mogelijkheden maken dat er ook verschillen te zien zijn in de prijs van toga en stola. Sommige stola's kennen goudgedrukte symbolen en stiknaden. En de keuze voor die symbolen zegt ook vaak al iets over de drager ervan. Heb je een afbeelding van de goede herder erop staan, of de twee tafelen van de wet?

Niet voor jezelf

Soms hoor je nog wel eens een ander argument voor het dragen van een zwarte of lichtgekleurde toga, al dan niet met stola. En dat is, dat je als voorganger daar niet staat voor jezelf, maar als vertegenwoordiger van een hogere macht: God. Eenmaal op de kansel laat je zien dat je jezelf in dienst stelt van het Woord dat je gaat verkondigen.

En dat is iets anders dan het leiden van een bijbelstudiegroep.

Aan de andere kant is het ook zo, dat als er iemand op het liturgisch centrum staat die de zegen uitspreekt, de schriften uitlegt en de gebeden doet, het niet uitmaakt in welke outfit zij of hij dat doet: het feit dat hij of zij daar staat, zegt genoeg.

Tot slot

In de Bijbel is bar weinig te vinden over ambtskledij. Alleen voor de priesters en hogepriesters zijn er kledingvoorschriften te vinden, zie o.a. Exodus 28. Kennelijk droeg de hogepriester in Paulus' tijd geen herkenbaar gewaad op een gewone doordeweekse dag, want toen Paulus één van zijn ondervragers uitfoeterde (Handelingen 23) herkende die man niet als hogepriester. Kortom, ambtskledij roept vaak een interessante discussie op, maar je zult daar nooit een bijbels argument in ontdekken.

Vandaar de verscheidenheid op de foto die aan het begin van dit artikel staat.

Ds. Jan de Visser

Startzondag

Zondag 10 september 2023 is het startzondag! Het jaarthema 2023/2024 is "Ga mee!" en het thema van deze dienst is "Doe mee!" U bent dan ook van harte uitgenodigd namens de startzondagcommissie en kliederkerkcommissie. Vergeet u zich niet op te geven? Dit kan door de QR-code op de flyer te scannen of klik hier voor online versie.
Heel graag tot dan!

Hierbij de link nog even apart mocht er iets mis gaan dan kunt u het volgende internetadres gebruiken
<https://forms.gle/i1jAMserP2poXKgC9>

STARTZONDAG- &
KLIEDERKERKCOMMISSIE
PRESENTEREN:

DOE MEE!

GA MEE, SAMEN GETUIGEN VAN
GELOOF, HOOP EN LIEFDE

ZONDAG 10 SEPTEMBER, EXODUSKERK
INLOOP MET KOFFIE/THEE 10.30 UUR
AANVANG DIENST 11.00 UUR

SAMEN VIERN

Luister mee, zing mee, bid mee,
aan de hand van het verhaal van Jona

SAMEN ONTDEKKEN

Met o.a. een gesprekswandeling,
dankbaarheidsboom, vaar- en hengel
activiteiten, of maak je eigen rap met
begeleiding van **rapper Dayla!**

SAMEN ETEN

Heerlijke gezamenlijke lunch, verzorgd
door Soof Catering

AANMELDEN

We horen graag of je erbij bent! Opgeven
voor de lunch graag uiterlijk 31-8-2023.
Heel graag tot dan!

SCAN OM AAN TE
MELDEN

Thuiskomen

Vandaag wil ik de stilte om me heen
Vandaag hoef ik niet verder
Even niet meer opgejaagd
Geen geren en geen gehaast
Ik loop mezelf te vaak voorbij
Vandaag ben ik van mij

En als jij me niet meer vinden kunt
Ik hou me niet verborgen
Voor degene die me ziet zoals ik ben
En die elke vezel kent
Vandaag ben ik thuis bij Ik ben

Psalmen Anders 11a
Tekst Roeland Smith

Koffie met...

Na de zomerperiode pakken we de draad weer op. Bij de laatste bijeenkomst op 31 mei zei iedereen het fijn te vinden om een nieuw seizoen in te gaan.

De zangers genieten van het samen zingen en de ontmoeting met elkaar. De volgende bijeenkomst is al geweest als deze nieuwe Verbinding uit komt. Namelijk 23 augustus jl. Margot heeft hier verteld over haar bezoek eind juni aan Leipzig. Een belangrijke stad voor de muziek.

Het zou fijn als er van de Exoduskerk wat meer zangers zich aansluiten!

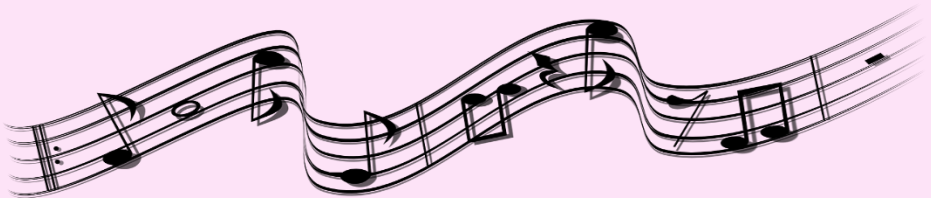
U kunt de datum van de volgende bijeenkomst alvast noteren. Deze is **woensdag 27 september** aanstaande.

We komen weer bij elkaar in de jeugdruimte van de Exoduskerk, ingang via de achterkant.

De ochtend begint om 10.00 uur en duurt tot 11.30 uur. We drinken koffie met elkaar en er is gelegenheid voor zingen, ontmoeting en bijpraten.

Wilt u vervoer, neem dan contact op met Margot 0187-485529.

Emmy Lingen en Margot van de Wiel

Ontmoetingsdagen

Beste mensen,

Maandag 18 september hebben wij de medewerkersbijeenkomst voor de Ontmoetingsdagen 2023. De Ontmoetingsdagen 2023 worden gehouden op vrijdagavond 3 en zaterdag 4 november.

Heeft u zoiets van, ik heb een gaatje in mijn agenda voor zowel de Ontmoetingsdagen zelf, als in de week ervoor om op te bouwen dan nodig ik u graag uit voor deze avond. Bent u verhinderd of heeft u vragen, dan kunt u ons altijd mailen. Komt allen!

Vriendelijke Groeten

Ronald, Bert, Cor, Liane en Esmeé

Commissie Ontmoetingsdagen -

ontmoetingsdagen@exoduskerk.nl

Geluk is een vriend
die onverwacht aankomt
op een lege dag

Pam Brown

Van de diaconie

De opbrengsten van de collecten in de maanden april en mei 2023 waren:

Datum	Doel	Bedrag
02-04	Protestantse Kerk, Paas Challenge	€ 277,35
06-04	Voedselbank G-O, Witte Donderdag	€ 194,50
09-04	Kerk In Actie, Moldavië	€ 435,85
16-04	De Herberg in Oosterbeek	€ 237,40
23-04	Plaatselijk diaconaat	€ 261,90
30-04	Kerk in Actie, noodhulp Oekraïne	€ 216,70
07-05	Diaconaal Quotum	€ 251,50
14-05	Kerk in Actie, binnenlands diaconaat	€ 141,70
21-05	Protestantse Kerk, missionair werk	€ 306,20
28-05	Kerk In Actie, zending Egypte	€ 280,25

De collectes zijn verdeeld aan de hand van de ontvangsten van 50% via de kerkrentmeesters en van 100% van de door de diaconie ontvangen overschrijvingen.

Verder mochten wij in april en mei nog giften ontvangen van € 12,50, € 10, € 15, € 20, € 20 en € 50 plus een aantal giften na de seniorenmiddag.

Hartelijk dank,

Met vriendelijke groet namens de diaconie, Hans Meijer

Inleveren spullen voor de ontmoetingsdagen

Zoals u gewend bent worden begin november in de kerk de jaarlijkse ontmoetingsdagen gehouden. Een gezellig evenement. Om deze dagen tot een succes te brengen, hebben wij uw hulp nodig. Heeft u bruikbare spullen die u niet meer gebruikt, dan ontvangen wij die graag voor onze verkoopkramen. Graag aanleveren in stapelbare dozen. Géén meubilair, elektronica of witgoed.

Inleverdatum: zaterdag 2 september tussen 9 en 11 uur in de Exoduserk aan de Dorpsweg 97A in Sommelsdijk.

Toelichting bij collecten

3 september KIA Werelddiaconaat Israël

Jongeren in Israël hebben vaak weinig kennis van de politieke en historische realiteit van hun land. Met een speciaal onderwijsprogramma leert mensenrechtenorganisatie Rabbis for Human Rights jonge Israëli's - voor hun verplichte dienstitijd begint - meer over mensenrechten en welke plek deze in het jodendom hebben. Ook zijn er ontmoetingen met leeftijdsgenoten, zoals Palestijnse jongeren uit de Westbank of asielzoekers uit Afrika. Hierdoor leren jonge studenten op een nieuwe manier naar hun landgenoten kijken.

Meer lezen: kerkinactie.nl/jongerenisrael

10 september Project Classis Delta voor Colombia

Het project 'Delta voor Colombia' is gestart op 1 september 2023. Colombia is een land waar het verschil tussen arm en rijk extreem groot is. Dat heeft tot een 50 jaar durende burgeroorlog geleid. Alleen als er meer gelijkheid komt, kan de recente vrede behouden blijven. Een land waar nog veel huiselijk geweld is en inheemse inwoners, Afro-Colombianen en vluchtelingen achtergesteld worden.

ZWO (zending-werelddiaconaat-ontwikkelingssamenwerking) classis Delta steunt de volgende drie projecten in Colombia:

- Kinderen in achterstandswijken weerbaar maken
- Sociaal bewogen predikanten opleiden
- Duurzame agrarische ontwikkeling door Afro-Colombianen

Zie <https://www.gelovenindedelta.nl/colombia/>

17 september KIA Werelddiaconaat Myanmar

In het Zuidoost-Aziatische land Myanmar helpt Kerk in Actie kwetsbare groepen om op eigen benen te staan. In 10 dorpen verwerken jonge moeders, jongeren tussen de 18 en 35 jaar en slachtoffers van de gewapende conflicten landbouwgewassen tot consumentenproducten.

Ze verbouwen pinda's om tot olie te verwerken, of gember om te drogen en te verkopen. Hierdoor groeit hun inkomen en kunnen zij een menswaardig bestaan opbouwen. Kerk in Actie ondersteunt hen met trainingen en kleinschalige leningen.

24 september KIA Zending Syrië (vredesweek)

Door de jarenlange burgeroorlog in Syrië zijn veel religieuze gebouwen verwoest. Voor mensen in Syrië is het voortbestaan van de kerk van cruciaal belang voor de stabiliteit in het land. De kerk is hier letterlijk en figuurlijk het middelpunt van de samenleving.

Als zij weer is opgebouwd, kan ze haar onmisbare taak weer oppakken. Met een speciaal herstelfonds helpt Kerk in Actie kerken in Syrië op te bouwen. Herstel van de kerk betekent hoop voor de toekomst!

1 oktober PKN Kerk en Israël (Israëlzondag)

Voor de Protestantse Kerk is de relatie met het Joodse volk een wezenlijk onderdeel van de eigen identiteit. Daarom bezinnen we ons op de joodse wortels van ons geloof en bevorderen we het gesprek tussen Joden en christenen. Ook staan we op tegen antisemitisme.

In Nederland rusten we predikanten en gemeenten toe op het gebied van de relatie met het volk Israël. In Israël steunen we onder andere het werk van Nes Ammim, de internationale christelijke gemeenschap.

8 oktober PKN Missionair werk (Nederland pioniersplekken)

In Nederland gaan steeds minder mensen naar de kerk. Maar dat betekent niet dat er geen behoefte is aan zingeving. Kerken spelen hierop in met pioniersplekken, een nieuwe vorm van kerk-zijn. Zoals bijvoorbeeld pioniersplek LUX in Den Haag, waar twintigers en dertigers met elkaar in ontspannen sfeer spreken belangrijke levensvragen. De afgelopen tien jaar ontstonden zo'n 180 pioniersplekken binnen de Protestantse Kerk. Ze vormen nieuwe christelijke geloofsgemeenschappen voor diverse doelgroepen die nu niet kerkelijk betrokken zijn.

15 oktober Calando

Hospice Calando is een High Care Hospice. Dit wil zeggen dat er 24 uur per dag gespecialiseerde verpleegkundigen werkzaam zijn. Dit maakt het mogelijk om onder deskundige en professionele begeleiding het leven op een waardige manier te voltooien, ook wanneer er complexe zorgvragen spelen. Het hospice is nu gevestigd in Dirksland en biedt plaats aan vijf bewoners.

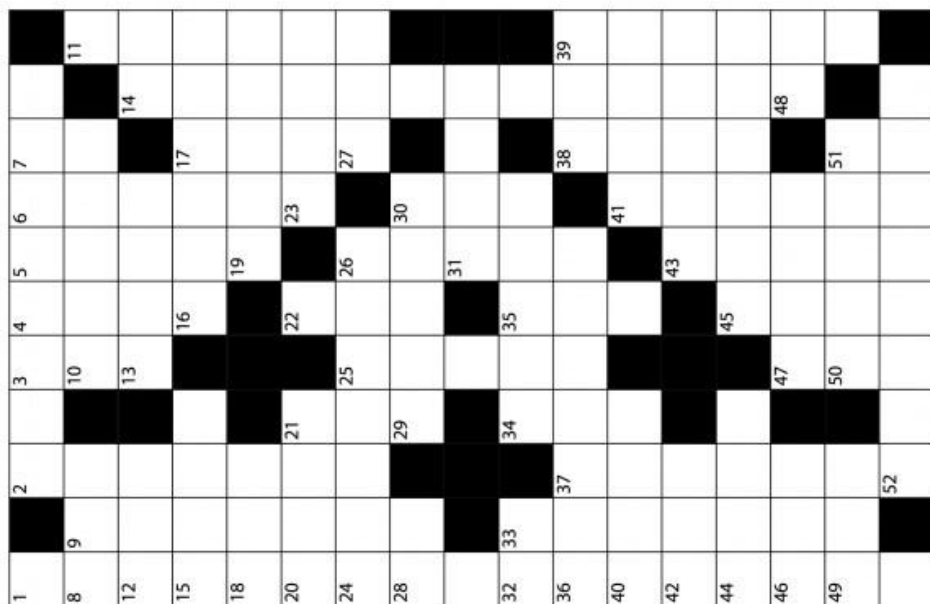
Vanuit de groeiende vraag naar en de noodzaak van toekomstbestendige zorg gaat Hospice Calando nieuwbouw plegen in Middelharnis. Hiermee zal het hospice hoogwaardige palliatieve (hospice)zorg kunnen waarborgen.

Hospicezorg Innovatieve palliatieve zorg is daarmee een stap dichterbij. Op de nieuwe locatie is voldoende ruimte is voor een gebouw dat aan alle wensen en veranderende eisen voldoet. Onder één dak is daarmee hospicezorg mogelijk voor reguliere- én doelgroep zorg (zorg voor cliënten met gedragsproblematiek). Ook biedt de locatie de zogeheten 'rooming-in' faciliteit, waarmee naasten van cliënten kunnen blijven slapen.

Marlien Mijnders

Puzzelpagina

Horizontaal

2 Zanggroep **8** Toebehorend aan **10** Traag **12** Gravin van Holland **13** Gebakje **14** Juweel van Fabergé **15** Richtsnoer **16** Uilpapegaai **18** Middel voor positiebepaling (Eng. afk.) **19** Eigendom **20** Tafelgast **23** Nederlandse zangeres (1941-2020) **24** Lijnvormig **27** Italiaanse schrijver (1932-2016) **28** Id est (afk.) **29** Abrahamitische religie **31** Bokswedstrijd **32** Symbool voor lood **34** 46° president van de VS **36** Onvervalst **38** Bladzijde (afk.) **40** Voornaamwoordelijk bijwoord **41** Muze van de geschiedenis **42** Stippel **43** Stelling **44** Kruisopschrift **45** Psychische wond **46** Papegaai **47** Belgische zanger (1929-1978) **48** En andere (afk.) **49** Europese tegenhanger van de NASA **50** Elkeen **52** Voorspelling.

Verticaal

1 Geleofsverkonidger **2** Een onaangenaam aandoend geluid voortbrengen **3** Basis voor Eva **4** Brekend geluid **5** Turks vleesgerecht **6** Godspraak bij de oude Grieken **7** Bijbeldeel (afk.) **9** Aanneming **11** Italiaanse schilder (1266/7-1337) van doorgaans religieuze taferelen **14** Het streven om aan bisschoppen het hoogste gezag toe te kennen **17** Continent **21** Koordans **22** Verlengen **25** Gelatinegerecht **26** Projectiel **30** Eiland in de Ierse Zee **33** Adellijke dame **34** Deel van een ambtsgewaad **35** De heer (afk.) **37** Heerszuchtige mens **38** Onervaren (Fr.) **39** Oude pauselijke soldaat **41** Berghuis **43** Opstapje **45** Meevaller **47** Levensbeschrijving **51** Romanum Imperium (afk.).

Leesrooster

Augustus

- 27 Matteüs 16:21-28
- 28 2 Koningen 17:1-12
- 29 2 Koningen 17:13-23
- 30 2 Koningen 17:24-33
- 31 2 Koningen 17:34-41

September

- 1 2 Koningen 18:1-12
- 2 Matteüs 17:1-13
- 3 Matteüs 17:14-23
- 4 2 Koningen 18:13-25
- 5 2 Koningen 18:26-37
- 6 2 Koningen 19:1-13
- 7 2 Koningen 19:14-28
- 8 2 Koningen 19:29-37
- 9 Matteüs 17:24-18:9
- 10 Matteüs 18:10-20
- 11 Matteüs 18:21-35
- 12 Psalm 6
- 13 2 Koningen 20:1-11
- 14 2 Koningen 20:12-21
- 15 2 Koningen 21:1-18
- 16 2 Koningen 21:19-26
- 17 Jona 1:1-16
- 18 Jona 2:1-11
- 19 Jona 3:1-10
- 20 Jona 4:1-11

September – vervolg

- 21 Psalm 7
- 22 Matteüs 19:1-15
- 23 Matteüs 19:16-30
- 24 Matteüs 20:1-16
- 25 Matteüs 20:17-28
- 26 Matteüs 20:29-34
- 27 2 Koningen 22:1-13
- 28 2 Koningen 22:14-20
- 29 2 Koningen 23:1-14
- 30 2 Koningen 23:15-30

Oktober

- 1 2 Koningen 23:31-24:7
- 2 2 Koningen 24:8-17
- 3 2 Koningen 24:18-25:7
- 4 2 Koningen 25:8-17
- 5 2 Koningen 25:18-30
- 6 Matteüs 21:18-22
- 7 Matteüs 21:23-32
- 8 Matteüs 21:33-46
- 9 Psalm 21
- 10 Openbaring 1:1-8
- 11 Openbaring 1:9-20
- 12 Psalm 16
- 13 Openbaring 2:1-7
- 14 Openbaring 2:8-11
- 15 Openbaring 2:12-17

Colofon

Administratie
Exodus Gemeente PKN
e-mail: info@exoduskerk.nl

Eerste scriba:

Margot van de Wiel
p/a Dorpsweg 97a
3245 VB Sommelsdijk
Tel. 0187-485529

Tweede scriba:

Conny Wesdorp
Tel. 06-10775858

Predikant
Ds. Jan de Visser
Berkenhof 10
3241 BA Middelharnis
e-mail: jdevisser@exoduskerk.nl
Tel.: 06-46201149

Adres Exoduskerk
Dorpsweg 97a
3245 VB Sommelsdijk

Distributie Verbinding
Piet Dees
Doetinchemsestraat 10
3241 AA Middelharnis
Tel. 0187-487688

Kerkrentmeesters
Vrijwillige bijdragen en/of giften
kunnen worden gestort op
de rekening van de Exodus
Gemeente PKN:
NL92RABO0373725140

Kopij voor het volgende nummer
t/m **maandag 2 oktober 2023**
inleveren per e-mail in **Calibri 11:**
redactieverbinding@exoduskerk.nl

De redactie behoudt zich het recht
voor wijziging van de kopij. Wij
vragen uw begrip hiervoor.

Redactie

Jeanet Akershoek 06-55161287
Nel Nelemans 0187- 651465
Antoinette v.d. Veken 06-18204064

Verbinding verschijnt dit jaar acht
keer. 60^e jaargang, nummer 6,
augustus, september, oktober 2023

Collectebonnen
Er zijn collectebonnen te bestellen
met een waarde van € 0,70,
€ 1,40, € 2,50 en € 5,- per eenheid
van 20 stuks. Via website/kerk app
is betaling via Ideal en bezorging
als vanouds.
Of bedrag overmaken op:
NL92RABO0373725140 o.v.v.
collectebonnen € 0,70 en/of € 1,40
€ 2,50, € 5,--.

Diaconie

Giften zijn welkom op de
diaconierekening van de
Exodus Gemeente PKN
NL89RABO0373710062

